

læggelse burde tages med som en Del af Produktionsomkostningerne ved disse Bedrifter, og at det var baade uretfærdigt, inhumant og i social Henseende uheldigt, at lægge Følgerne af en saadan Ulykke paa den enkelte Arbejder, hvem den traf.

Den anden Arbejderkommission (af 1885) taler om „den Uret, som sker ved at lade den Forulykkede uden retsligt Krav“ over for Følgerne af indtrædende Ulykker, som „ved Nutidens industrielle Virksomhed ere blevne langt hyppigere end tidligere“. Den udtaler, at det er „selve Næringsvirksomheden, til hvilken Ulykkestilsældene saa at sige ere knyttede“, hvorfor det vil være naturligt, at man „indskrænker Ulykkesforsikringen til de Erhverv, som man foreløbig kortelig kan kalde de ordentligvis eller erfaringsmæssig farlige. At medtage de mange Virksomheder, hvori der ordentligvis ingen Fare er for Ulykke, vilde være urigtigt.“ Udvalgets Flertal skal ikke yderligere fremdrage de mangfoldige Udtalelser hjemme og ude, som alle munde ud i samme Konklusion med samme Præmisses, nemlig at den moderne og den farlige Industri skylder baade Arbejderne og Samfundet at antage sig sine forulykkede selv; Arbejderne, fordi Sikringen rettelig bør være en Del af deres Arbejdsaftale og afholdes under Industriens Driftsudgifter, og Samfundet, fordi dette har Ret til at fordræ sig fritaget for, og saa at maatte antage sig disse Indvalider, hvad det ellers som Regel vil være nødvendigt til, fordi de ikke kunne sørge for sig selv. Med denne Argumentation er man i Svejts, Tyskland, Østerrig, Norge og Finland naaet til en Ordning igennem Lovgivning for Fabriksarbejdere og Arbejdere i farlige Erhverv, medens man i Sverige, Rusland, Frankrig og Stalien ivrigt beskæftiger sig med at finde den bedst mulige Løsning.

De paagældende Virksomheders Ejere erkende, og saa uden Lovgivning derom, i stedse stigende Grad, at de have en saadan Forpligtelse, idet de frivilligt forsikre saavel Arbejderne som disse efterladte mod Ulykkestilsælde under Arbejdet; men der er dog mange, som ikke gøre det, og gennemgaaende

er Forsikringen utilstrækkelig, hvad enten Taler er om at erhverve Livrente eller om at begynde en ny Virksomhed for den, hvem Ulykken har berøvet Arbejdsønnen. At saavel disse Erstatninger som de i Henshold til Lov ydede udredes uden Hensyn til de paagældendes økonomiske Forhold, er en logisk Følge af, at Sikringen eller Forsikringen skal betragtes som en integrerende Del af den hele Arbejdsaftale, hvis Vilkaar jo ere uden Paavirkning af den enkelte Arbejders økonomiske Stilling og Antallet af hans Familiemedlemmer. Af samme Grund er det ikke unaturligt, at der indrømmes den Erstatningsberettigede Dispositionsret over Erstatningen, naar der ikke er særlige Grunde, som tale derimod, eftersom han jo ogsaa har Dispositionsret over enhver anden, for ham af Arbejdsforholdet flydende, Pengeindtægt, om der end maa indrømmes Lovgivningsmagten, naar den tildeles og saa vidt muligt tilsikrer ham denne ny Ret, Berettigelse til at indskrænke Friheden i saa Henseende.

Hvad foran er udtalt om Industriens Pligt til efter bestemte Regler som Driftsudgift at yde Erstatning til tilskadedkomne Arbejdere og til omkomnes efterladte for Driftsulykker sker fuldstændigt Fyldest ved det forelagte Lovforslag, hvorfor Udvalgets Flertal da ogsaa væsentlig har kunnet tiltræde denne Del af Forslaget. Men Forslaget gaar i sin anden Afdeling ud paa, at Ulykker, som indtræffe i usfarlige Erhverv, og Ulykker, som ramme Arbejdere, der arbejde for egen Regning uden Arbejdsgivere, skulle — som foran berørt — behandles efter de selvsamme Erstatningsregler og paa det offentlige Beskostning. Heri er Udvalgets Flertal altsaa ikke enigt med Forslaget, men mener derimod, at naar man med en særlig Begrundelse lægger den Byrde paa den større Industri, at den, om end paa begrænset Maade, skal overtage Forsørgelsen af sine ved Driftsulykker tilskadedkomne Arbejdere og af sine omkomne Arbejders efterladte, og saaledes skaber en ny Ret særlig for disse Arbejdere under deres særegne Forhold, saa gaar det ikke an, hvor netop den samme Begrundelse ikke kan gives, at tildele alle de øvrige Arbejdere den samme Ret over for det